

ERIK HARTEVELD

Pooltochten dromen

Brieven van een blinde

10 APRIL, 2024

Geachte heer Harteveld,

Ik ben zojuist terug van een korte trip naar Engeland. De krijtrotsen rijzen inderdaad loodrecht op uit het water. Nu trek ik de stoute schoenen aan en schrijf u deze brief. Ik vond uw contactformulier op het internet. Ik ben geen robot, ik ben Anselm Bijvoet, maar mijn vader noemde me steevast *Alsem*. Uw laatste boek over de jonge componist is mij ter ore gekomen. De wijze waarop u muziek in woorden weet te vangen sprak mij zeer aan, u kunt de doven laten horen.

Ik heb een vraag aan u, maar om die te kunnen beantwoorden zou u eerst iets meer over mij moeten weten. Zodoende is mijn onbescheiden vraag of ik u nog eens mag schrijven. Ik wil u nergens mee overvallen, ongetwijfeld is uw tijd kostbaarder dan de mijne.

*Hoogachtend,
Anselm Bijvoet*

12 APRIL, 2024

Dag Anselm,

Dit is mijn reguliere e-mailadres. Je had geluk mijn contactformulier te vinden, de website gaat binnenkort uit de lucht. Hij kostte in het begin 20 euro per jaar, maar inmiddels meer dan 160. Dat vond ik te veel worden voor alleen een contactformulier en bovendien kunnen de mensen mij altijd wel vinden, denk ik. Ik vond jou trouwens nergens op internet, dat is niet veel mensen gegeven. Of schrijf je me onder een andere naam? Als je me schrijft, dan liever tutoyeren. Respect zit hem niet in *pronouns*, maar in veel andere dingen,

groet,

erik hartevelde

Dag Erik Harteveld,

Anselm Bijvoet is mijn echte naam, ik ben onzichtbaar inderdaad. Niet zoals een struisvogel zijn kop in het zand steekt, maar echt. Dat wil ik ook graag zo houden, ik ben nogal op mijzelf. De wereld kent mij niet en ik ken de wereld ook nauwelijks.

Ik herinner me dat ik als kind het woord *wolk* had gehoord en dat ik aan mijn moeder vroeg wat een *wolk* is. Ze drukte mij iets zachts in de hand en zei dat het een *watje* was en dat een *wolk* hetzelfde is, maar dan groter. Er komt regen uit.

Mijn ouders leven niet meer, ze zijn verbrand in het schuurtje. Ik woon nu alleen in het grote huis. Ik weet er blindelings de weg in te vinden. Veel beter. Moeder verplaatste vroeger dagelijks de stoelen en bijzettafeltjes in de woonkamer, zodat ik er steeds tegenaan liep. Ze zei dat op straat ook niks zijn vaste plaats heeft. Ze zag het kennelijk als een opvoedkundige maatregel.

Ik moet er niet aan denken kinderen op te voeden, het lijkt me verschrikkelijk. Zeker een blind kind. Mijn vader bemoeide zich niet met mij. Ik hoorde een keer mijn moeder aan mijn vader vragen of ze niet toch nog een kindje zouden nemen. Mijn vader zei dat één blinde vink meer dan genoeg was. Later vroeg ik aan moeder wat een blinde vink was. Ze zei een stukje vlees met spek rondom, als een klein boomstammetje. Als iemand je iets uitlegt en daarbij woorden gebruikt die je niet kent, schiet je er nog niks mee op. Zo ging mijn vroege jeugd voorbij.

Nu ga ik een reisje maken naar Schotland, om mezelf
wat op te vrolijken. Er zijn drie eilandengroepen:
Shetland, Orkney en Hebriden. Ik zal ze eens opzoeken,
niet altijd staan de namen erbij.

*Met vriendelijke groet,
Anselm Bijvoet*

17 APRIL '24

Dag Anselm,

Het is me nog niet duidelijk wat je beoogt met je brieven. Je schreef dat je me iets wilde vragen, maar dat je eerst iets over jezelf wilde vertellen. Dat heb je gedaan en ik moet zeggen dat ik het interessant vind en raadselachtig. Nu ben ik degene die ineens met vragen zit. Is dat je bedoeling?

Hoe zit dat met het brandende schuurtje en de Hebriden? Waarom plaatste je moeder obstakels in de kamer, ben jij dat blinde kind waarover je schrijft? En hoe zit het dan met die reizen?

Zo zie je, allemaal vragen.

*Groet,
erik hartevelt*

Dag Erik Harteveld,

Je schreef *beoogt*. Was dat stilistiek of toevallig? Ik schreef *blindelings*.

In mijn leven draait alles om obstakels. En onbegrip. Onbegrip van mijn kant en dat van anderen. Eerst de obstakels.

Vleermuizen vliegen razendsnel en botsen nooit ergens tegenaan. Ze gebruiken echolocatie. Zoiets als sonar in duikboten. Je zendt een geluid uit en door de echo te analyseren kun je betrouwbaar de afstand en omvang van een object inschatten. Dit is de ingewikkelde uitleg. Ik heb het mezelf aangeleerd toen ik een jaar of zeven was. Ik maak een kort klikgeluid met mijn mond en weet dan dat er een kast voor me staat. Of een auto. Of niets.

Op het Instituut zeiden ze me dat die methode bekend is, meer blinde mensen gebruiken het. Veel blinden hebben het kennelijk zichzelf aangeleerd, zoals de uitdrukking luidt *uit nood geboren*. Mij werd afgeraden de methode te gebruiken, omdat gewone mensen het niet zouden begrijpen.

Dat bleek mij toen ik een keer op straat liep, ik was al een stuk ouder, ik liep te *klikken*. Plotseling werd ik bij mijn schouder gegrepen en een man in een leren jas zei dat ik niet van die rare geluiden tegen zijn zus moest maken, anders zou hij het me wel even afleren.

Overal zijn obstakels. Dit zijn nog maar de fysieke.

Ik kom inmiddels al heel lang niet meer buiten. Behalve in de tuin, waarover later meer.